

Stine Pilgaard

"Møter i sekundet" (2020)

Stadiger vi nye på markerne, og forvirrede går vi rundt med vores barnevogn, som to hvileløse landevejsriddere. Vi ser på vindmøllerne, måden de toner op mod himlen som besøg fra fremtiden, futuristiske påmindelser om andre planeter. De skyder op som muntert ukrudt omkring vores hus, og når de en sjælden gang står stille, er det, som om kloden holder vejret et kort sekund, mælløs over blæstens fravær. Vi går rundt i en ny verden, i vores nye liv, med vores nye barn, naturen ligger fladt foran os, og solnedgangen over Vesterhavet betragter os med sit røde øje. Hjortene ser roligt ind i billygterne, og landevejenes døde dyr breder sig mellem kørebanestriberne. Med en finger mod kasketten hilser landmændene, og jeg forstår, at det er sådan, man gør her. Vinkende, smilende, rullende bevæger jeg mig mellem majs og kartoffer, rug og hvede og lader, som om jeg kan lide folks hunde. Hvor gammel er den, siger jeg, hvilken race, labrador, ja, så ved man, hvad man får. Jeg holder af vestjydernes dialekt, den grammatikløse insisteren på tradition, for den der glimter som glasskår i solen. Vindmølletransporterne balancerer på landevejene, en vingestrefte de modkørende, trafikken slynger sig ind i landskabet, bukker, takker og går ud igen. Vi vil i Velling, står der på byskiltet, men hvad vi vil, står ikke klart. Virkeligheden ligger som en tåge omkring os, og vi er kun lige ankommet.

S. 7

Forstanderinden banker på tre gange lige efter hinanden og åbner selv døren. Sådan gør vi herude, siger hun, da jeg ser overrasket ud. Er der ingen i Velling, der har sex, spørger jeg, er der ingen, der ser porno eller onanerer, man kan da ikke nå at få tøj på i løbet af tre bank. Folk finder deres måder, siger forstanderinden og tager to kopper i skabet. Hun har købt en pose sort te og en lille si, fordi hun ikke har noget tilovers for min Pickwick. Der er kaffedrikkeres te, siger forstanderinden, det er skridtet før Medova, og der har ingen lyst til at gå hen. Hun har lige været ovre på højskolen for at stille blomster ind på elevernes værelser, inden længe kommer de kørende i blå busser fra hele landet. Så er freden forbi, siger jeg, og min barsel er snart slut. Forstanderinden drejer langsomt sin kop mellem hænderne, mens min søn gemmer sig under hendes røde kjole, som om den var et telt. Han skal have et navn, siger forstanderinden og peger ned mellem sine ben. Hun siger, at folk begynder at snakke, hun har forbindelse på kommunen og ved, at de allerede har sendt os tre dagbøder. Du lyder som en mafaboss, siger jeg. Forstanderinden løfter vores søn op, og han griber ud efter en plasticblomst på hendes hårspænde. Er du en lille Nicolai, spørger hun. Min søn savler og virker uinteresseret. Et navn er et stort ansvar, siger jeg. En rækkefølge af bogstaver, som skolelæ-

rere vil råbe op hver dag, når de kigger ned i protokollen. Et navn vores søn skal sige, hver eneste gang han møder et andet menneske. På legepladser, diskoteker, til jobsamtaler. Han skal underskrive dokumenter med det navn, vi finder frem til, det skal stå yderst i hjørnet af de tegnninger, vi hænger op på køleskaber. Det skal ridses ind i de grimme lerskåle, vi får i julegave, og ende sine dage på en gravsten. I mellemtiden vil det figurere i lægejournaler, på eksamensopgaver, lejekontrakter, lånebeviser, julekort, forbryderkartoteker eller Wikipedia. Man aner ikke, hvor ens navn ender, siger jeg. Forstanderinden foreslår Frederik. Jeg advarer det hurtigt, fordi mit første kriterium er, at det skal være rimbart. Konfirmationer, siger jeg, runde fødselsdage, det er nu, man har chancen for at gøre det nemt for sig selv. Severin, siger forstanderinden, klementin. Trykkene ligger ikke samme sted, siger jeg, vi leder efter to stavelser og en vokalendelse, så er man nået langt. Du skal ud af osteklodden, siger forstanderinden. Det år, vi har boet i Velling, har jeg ikke lavet andet end at kaste op, føde og amme, og min søn smiler til mig, som om ingen af de tre aktiviteter har noget med ham at gøre. Han skal have et navn, og du skal have et job, siger forstanderinden. Det handler om integration, al erfaring viser, at skolens lærere kun bliver boende, hvis deres ægtefæller falder til. Vi er ikke gift, siger jeg. Det må I se at blive, siger forstanderinden og peger på min søn, som om han er et ordløst argument. Hun har provinssens iboende angst for, at de nye familier skal fordufte igen, midt i lokalsamfundets opblomstring. I sin fritid forsøger forstanderinden at finde partnere til folk, så de ikke flytter. Selv blev hun ansat som danselærer

på højskolens sommerkursus og skulle bare have været her i fire uger. Nu er det tredive år siden, og sådan er det for mange, der er noget dragende over steder, som gør det utænkeligt at forlade. Det er lærerne og deres påhæng, der skaber skolens fortælling, siger forstanderinden. Alle de ansatte bor med deres familier i embedsboliger rundt om den store røde murstensbygning, som om den var en kirke, det naturlige centrum i et hysterisk, religiøst samfund. Det er jer, der er højskolen, siger forstanderinden og peger på mig. Hendes stemme stiger og falder, maler billeder og laver reklamer. Der findes en gårdbutik på vej mod Højmark, man kan bare svinge ind, lægge pengene på disken, hundrede procent økologisk. Byen er fyldt med iværksættere og idealister, så mange vegetarer, at man kan fodre svin med dem. Det er ikke bare minkfarme og Indre Mission, bønderne taler om andet end jord, fiskerne om andet end fisk. Hvad kan du, spørger forstanderinden og tager sine briller af. Hendes øjne er lysende turkise, og lampen over border dingler frem og tilbage i hendes venstre iris. Jeg er en slags orakel, siger jeg, men de færreste ved det. Orakel, mumler forstanderinden og ser ud som en, der er ved at løse et kompliceret udenrigspolitisk problem. Jeg har en klar oplevelse af, at det er hende, der får byen, måske hele landet, til at hænge sammen. Blidt trækker hun i nogle tråde, river lidt hårdere om nødvendigt, flytter et par klitter i en hånd vending, så der er havudsigt til alle. Vi har brug for unge kræfter, siger forstanderinden og giver mig et job, der ikke findes, og som jeg ikke har søgt. Hun opererer det til mig, mens hun studerer mig indgående og foretager et par hurtige, hviskende telefonopkald. Det var dagbladet,

siger forstanderinden, og faktisk kunne de godt bruge en brevkasse, henvendt til alle aldersgrupper. Jeg løfter min søn op i kravlegården. Der er også mange, der bliver viet i forbindelse med en dåb, siger forstanderinden, to fluor med et smæk. Han skal ikke døbes, siger jeg. Forstanderinden nikker lidt for sig selv og siger, at den tager vi senere. Hun lægger te og si i den øverste skuffe, så det er her til næste gang. Tak, siger jeg og triller en gul bold hen mod min søn. Vi vil i Velling, siger forstanderinden. Det vil vi, siger jeg.

Kære brevkasse

Jeg skriver til dig, fordi jeg har et problem med tiden, som flere af mine nærmeste har kommenteret. Jeg er virkelig dårlig til at leve i nuet og er tit flere uger fremme i tankerne. Igennem mit job er jeg vant til at planlægge meget, da jeg arbejder som koordinator i en større virksomhed. På hjemmefronten er der meget at se til, fordi vi har tre børn med skolearrangementer, fritidsaktiviteter og alt, hvad det indebærer. Min mand er meget distraheret og dobbelt- eller trippelbooker os tit. Det har resulteret i, at både hans familieliv og venner henvender sig til mig, når noget skal arrangeres. I må konferere med planlægningsboksen, siger min mand, og selv om det måske nok er kærligt ment, oplever jeg det som en kritik. Jeg prøver at være til stede i nuet ved hjælp af meditation og delfinmusik, men jeg må indrømme, at det falder mig svært. Er jeg en kontrolfreak, og hvad skal jeg gøre?

De venligste hilsner planlægningsboksen

(14)

Jeg har bestilt en teoribog hjem til mine køretimer og går hen til købmanden for at hente pakken. Jeg ved godt, hvem du er, siger han, da jeg rækker ham mit pas. Mon dog, siger jeg. Han nikker. Jeg ved, hvor du bor, siger han, nede ved højskolen i det lille røde hus. Godt ord igen, siger jeg. Han stiller sig i dørbåningen, og jeg bliver overvældet af mulighederne foran bland selv-slikket. Bilerne kører forbi udenfor, og købmanden løfter sin hånd op mod tindingen. Den rammer lige præcis ikke, men bevægelsen, hånd mod næstentinding, tænker jeg, at han foretager op imod hundrede gange om dagen. Hvordan kan du overhovedet nå at se, hvem der er, siger jeg. Det skader jo heller ikke at hilse på nogen, man ikke kender, siger købmanden, som om han indrømmer noget. Han spørger, om vi er faldet godt til. Jeg vil gerne være købmandens ven og forestiller mig, at han kunne komme på besøg om aftenen, at vi kunne høre musik og drikke vin, grine af ting vi siger til hinanden. Man bliver slået tilbage til start, siger jeg, man må genopfinde sig selv i de nye omgivelser. Jeg taler om tilflytternes fremmedgørelse, og købmanden begynder at stille nogle varer på plads. Når jeg snakker med folk, minder jeg om en, der går i krig. Jeg bliver ivrig, står alene i en suppe af lyde, lægger mig som en steg i skiver på et fad foran dem, en optøret isdessert med ffollede parapyler i. Købmanden

kigger ud ad vinduer og håber tydeligvis på forstærkning, da et midaldrende ægtepar træder ind i butikken. De bor i Hee, men handler her tit, fordi de har børn på Velling Friskole. Samtalen bevæger sig langsomt og søgende rundt i et ganske lille landskab og gør begejstret ophold de mest ufarlige steder. Et voldsomt regnvejr, efterårsferien, der er lige rundt om hjørnet, udsagn man umuligt kan sætte spørgsmålstegn ved. I rundt regnet ti minutter står de foran disken og giver hinanden ret i hvad som helst. Ægteparret har lige ryddet op i garagen. Alt det rod, man får samlet sammen, men det skal jo gøres. Ja, nemlig, ja, siger købmanden, og det fylder mig med en blanding af fascination og væmmelse, at det lykkes ham at give dem ret tre gange i en sætning. Det virker, som om de andre rykker tættere sammen, men selv har jeg en oplevelse af at blive skubbet længere og længere væk, ud over en kant mod en afgrundet af ensomhed. Da ægteparret er gået ud ad døren med fire kajakager fra glasmontren, lægger jeg en stribet papirpose på disken. Høflighed gør mig paranoid, man aner jo ikke, hvad der ligger på den anden side af sådan et bjerg, siger jeg og finder min pung i tasken. Hundrede ortegfirs en halv, siger købmanden, måske tænker du for meget over tingene. Det gør jeg sikkert, siger jeg og forlader butikken, mens den leende fantomkøbmand med rødvingsglasser i mit køkken opløses til små flimrende prikker.

Hjemme i stuen græder jeg over min samtalesorg. Jeg ender som en katredame uden katte, hulker jeg. Min kæreste mener, at jeg må forstå købmanden som en genre og ikke en afvisning. Du tænker i prosa, siger han, folk her er mere kortfattede. Haikudigte, siger min kæreste, der sammenligner alt med litteratur, sytten stavelser, natur plus nutid. Han anvender tit sit intellekt som et værn mod mine store følelser, og hvis jeg er heldig, følger der også et foredrag med. Du tror, at det er avanceret, siger min kæreste, der selv er fra en mindre provinsby, samtalerne i det offentlige rum opretholder det pårvungne fællesskab, en landsby er. Købmanden spurgte selv, om vi var faldet til, siger jeg. Min kæreste vifter med sin pegefinger og ryster på hovedet. Forkert, siger han, købmanden anerkender, at du befandt dig i hans butik, at I bor samme sted. Når min kæreste finder mig særlig tungnem, bliver hans billedsprog desperat blomstrende. To løver fra samme flok mødes på savannen over en næsten død zebra, siger han langsomt. De tager et par bidder, og den spræller svagt med venstre bagben. Bagefter går de i hver sin retning, men ved, at de måske mødes ved samme kadaver nogle dage senere. Opfåt det som en remse, siger min kæreste, et kort ritual. Hvordan går det, det går fint. Sikke det blæser, ja, hold da op. Så blev det mandag, ja, det kan vi ikke løbe fra. Jeg gentager det

langsomt, som en trylleformular jeg ikke for alvor tror på. Min kæreste råder mig til at tøjle min trang til fortrolighed eller i det mindste forklæde den lidt bedre. Se på Anders Agger, han kan tale med alle, siger min kæreste og finder en samling dokumentarer på nettet. Vi går ud i køkkenet og laver popkorn. Hvad så, siger han og hælder dem op i en stor skål. Ik' så meget, mumler jeg, og vi sætter os og øver i sofaen. Hvordan går det, siger min kæreste. Tak, fint, svarer jeg. Har du haft en god weekend, spørger han. Jeg siger, at det er godt at komme ned i gear efter en travl uge. Min kæreste nikker opmuntrende. Ingen vil vide, hvordan du har det, siger han, husk det.